

Farmakomelelever i første række

Berit Holm Kildegaard
NYKØBING APOTEK. NYKØBING SJ.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Indholdsfortegnelse

Baggrund	2
Problembeskrivelse	2
Problemformulering.	3
Problemstillinger	3
Målgruppe	3
Projektets forløb.	3
Resultater	4
Problemstilling 1.	4
Problemstilling 2	5
Problemstilling 3	6
Problemstilling 4	8
Problemstilling 5	9
Konklusion	10
Hvordan kan andre få gavn af resultaterne	11
Bilag 1, Spørgeskema til eleverne	12
Bilag 2, Spørgeskema til de faglærte	15
Bilag 3. Spørgsmålshjul	17

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Baggrund

Som uddannelsesansvarlig og elev-coach på Nykøbing Apotek er jeg særlig opmærksom på dagligt, at udfordre og uddanne apotekets elever. Derfor vil jeg gerne sætte ekstra fokus på netop dette, samt se om jeg kan optimere vores procedure på apoteket, så vores elever bliver uddannet så godt som muligt. Jeg forestiller mig at vi ikke er det eneste apotek der har udfordringer med at løse denne opgave og vil derfor inddrage andre apoteker og deres elever i mit projekt. Forhåbentlig kan mange få glæde af resultaterne heraf.

Problembeskrivelse

Apotekets holdning til at være uddannelses apotek er, at hele personalet skal tage del i elevernes daglige læring, både i forhold til at udvide deres faglige kompetencer, samt have fokus på deres kommunikation. Dette er et ansvar, alle er indforstået med og tager alvorligt.

Pharmakon står for hovedparten af undervisningen, så det er derfor apotekets fornemmeste rolle at følge op på elevernes læring og repetere emnerne igen og igen, så eleverne bliver rutinerede og sikre i deres skrankerådgivning.

Der er så mange ting eleverne skal holde styr på i deres skrankeekspeditioner. Der skal behovsafdækkes med fokus på de rigtige spørgemetoder og spørgsmålstyper. Der er sektorkrav, der skal overholdes og informationspligt, der skal udføres. Det kan derfor være en stor mundfuld at få ekspeditionerne til at indeholde det hele samt at huske på både lægemiddelgrupper, interaktioner og bivirkninger. Det er derfor vigtigt, at vi som uddannelsesapotek er godt rustede til at hjælpe dem godt på vej.

Hver gang en elev har ekspederet en recept, skal denne jo altid kontrolleres af en faglært. Vi har derfor aftalt på apoteket, at dette er en oplagt mulighed for, at vi som faglærte kan stille uddybende spørgsmål til eleven, der har relevans for ekspeditionen, de er i gang med. Dette kan være spørgsmål vedr. dosering, indikationer, bivirkninger og meget andet. Meget simpelt – eller er det? For oplevelsen i dagligdagen for eleverne på vores apotek er, at det slet ikke bliver gjort ofte nok.

Så hvorfor ikke?

Jeg vil undersøge, hvilke hindringer, der kan være for det faglærte personale. Mangles der viden og indsigt til de krav, der stilles til eleven? Er man ”bange” for at stille spørgsmål, man ikke selv kan besvare? Mangles der værktøjer til brug i dagligdagen? Har vi for travlt, eller glemmer vi det bare? Samtidig vil jeg spørge eleverne hvad deres oplevelser er med hensyn til at blive udfordret i hverdagen og få udviklet deres faglighed.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Problemformulering.

Hvordan sikrer vi daglig udvikling og læring for apotekets elever i skranken, så de er optimalt rustet den dag de er færdiguddlært?

Problemstillinger.

- Føler eleverne sig udfordret i hverdagen og at der er tid nok til dem?
- Hvilke ønsker har eleverne til daglig uddannelse i skranken?
- Er de spørgsmål og den information det faglærte personale tilbyder også det eleverne ønsker og efterspørger?
- Hvad kan afholde det faglærte personale i at stille spørgsmål til eleverne i dagligdagen?
- Mangler det faglærte personale værktøjer, der kan lette opgaven for dem eller minde dem om det i dagligdagen

Målgruppe.

Farmakonomer, farmaceuter og farmakonomielever.

Projektets forløb.

Spørgeskemaerne til både farmakonomielever og farmakonomer/farmaceuter blev lagt på Facebook, samt på farmakonomforeningens elevhjemmeside i slutningen af februar. Spørgeskemaerne var selvfølgelig udarbejdet, så alle besvarelser er anonyme, jeg kan derfor ikke se hvem der har svaret hvad, eller hvilket apotek vedkommende kommer fra.

Jeg fik ret hurtigt rigtig mange svar fra elever, allerede i løbet af få dage havde jeg over 100 svar. I alt fik jeg besvarelser fra 153 farmakonomielever fra hele landet. Lidt langsommere gik det med de faglærte, men jeg endte med af få 58 besvarelser i hus.

Herefter gik arbejdet i gang med at få databehandlet alle resultaterne og få sammenfattet det hele til en konklusion. Efter bearbejdning af mine resultater, hvor jeg sammenholdt både besvarelser fra elever og faglærte, besluttede jeg at udvikle et værktøj til brug i dagligdagen. Et værktøj til at imødekomme både elevernes ønsker om udfordring i dagligdagen, samt de faglærtes ønskes om et hjælpemiddel, der både hjælper til at minde om opgaven, men også gør det lettere for det faglærte personale, at udfordre eleverne i en travl hverdag.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Resultater

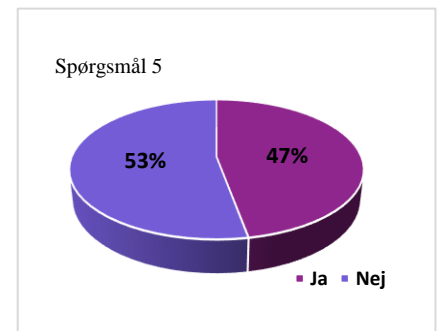
Problemstilling 1.

Føler eleverne sig udfordret i hverdagen og at der er tid nok til dem?

Besvares ud fra spørgsmål 4, 5, 6, 7 og 8 i spørgeskemaet til elever. (se også bilag 1)

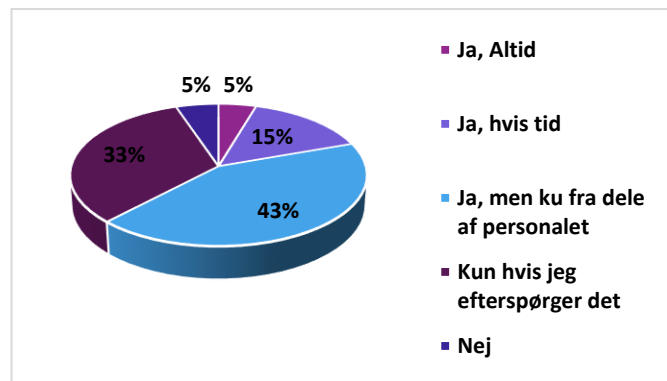
I spørgsmål 4, *Føler du dig udfordret i forbindelse med udvikling af din faglighed i din dagligdag på apoteket?*, svarer 71,1% ja mens 28,9% svarer nej. Man kan derved se, at rigtig mange af vores elever faktisk føler sig dagligt udfordret. Dog har vi stadig en stor del, næsten 30% af de adspurgte, som ikke føler de bliver udfordret på daglig basis. Det svarer til, at knap hver 3. elev på de danske apoteker, synes de mangler noget i dagligdagen, i forhold til at udvikle deres faglighed.

Til spørgsmål 5, *Føler du der er tid og mulighed for altid at stille de spørgsmål du har brug for?*, svarer 47,1% ja, mens hele 52,9% svarer nej. Det vil sige at over halvdelen af farmakonomieleverne faktisk ikke føler de altid har mulighed for at spørge om det de har brug for, når de skal ekspedere kunder i skranken.

I spørgsmål 6, *Føler du at det øvrige personale på apoteket tager aktiv del i din uddannelse i hverdagen?*, svarer 41,8% af eleverne at de kun oplever at få af deres faglærte kollegaer deltager aktivt i deres uddannelse, og 6,5% oplever at det kun er deres uddannelsesansvarlige eller coach der tager del i deres uddannelse i hverdagen. Næsten 6 % svarer blankt nej til at det øvrige personale deltager aktivt i deres uddannelse. Det vil sige at ca. 55% af elevernes oplevelse er altså, at ingen eller kun få af deres faglærte kollegaer deltager aktivt i dagligdagen til at få udviklet deres faglighed.

Til spørgsmål 7, *Modtager du informationer om f.eks. bivirkninger, lægemiddelgruppe, interaktioner mm, i forbindelse med den faglige kontrol af den receptmedicin du skal udlevere selvstændigt i skranken?*, svarer kun 4,6% ja, til at de altid modtager noget information. 15% svarer, ja hvis der er tid og 42,5% svarer at det kun er dele af personalet der informerer. 32,7% får kun information hvis de selv efterspørger det og 5,2% modtager aldrig information.

I spørgsmål 8, *Bliver du udfordret med spørgsmål om f.eks. bivirkninger, lægemiddelgruppe, interaktioner mm, i forbindelse med den faglige kontrol af den receptmedicin du skal udlevere selvstændigt i skranken?*, svarer 3,3% af eleverne ja, mens 85% kun bliver udfordret af få personer eller kun når der er tid. 11,8% svarer at de ikke får stillet spørgsmåle i forbindelse med at de skal udlevere receptmedicin.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Sammenfatning af problemstilling 1:

Føler eleverne sig udfordret i hverdagen og at der er tid nok til dem?

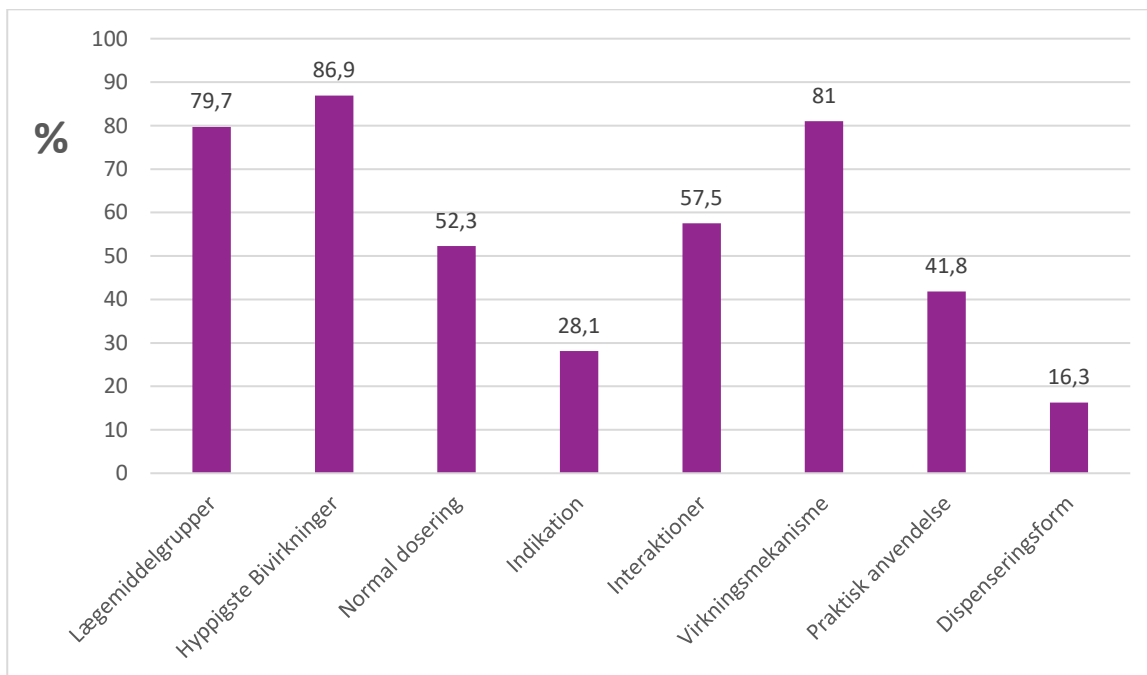
Noget af det der skal fremhæves i problemstilling 1, er hvorvidt elever føler der er tid til dem i hverdagen. Vi har et flertal af elever landet over der ikke føler de altid kan gå til en faglært med deres spørgsmål. Samtidig er flere af den opfattelse at de kun får hjælp og vejledning når der kan findes tid fremfor når der er behov og 1/3 af vores elever modtager kun information hvis de selv efterspørger det.

Problemstilling 2

Hvilke ønsker har eleverne til daglig uddannelse i skranken?

Besvares ud fra spørgsmål 9 og 10 i spørgeskemaet til elever. (se også bilag 1)

I spørgsmål 9, *Hvilke af følgende emner synes du kunne være relevant at få spørgsmål indenfor, i forbindelse med den faglige kontrol af den receptmedicin du skal udlevere selvstændigt i skranken?*, svarer elever følgende (angives i %, se graf)

Her kan man se at det hovedsageligt er lægemiddelgrupper, hyppigste bivirkninger og virkningsmekanismer de ønsker spørgsmål indenfor.

Spørgsmål 10, *Har du gode ideer til hvordan du kan udfordres og få udviklet din faglighed i hverdagen?*, er stillet som er helt åbent spørgsmål, så eleverne frit kan komme med forslag.

Her skal fremhæves forslag som:

- Jeg vil gerne mere i skranken. Der er rigtig mange elevopgaver og for nogle af mine kollegaer virker det til, at de regner med at det er det eneste jeg skal - de bliver eksempelvis irriteret hvis ikke jeg har tømt deres skraldekurv, eller fattet varer frem for nylig.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

- Mere tid for personalet vil måske give mere motivation for involvering af eleven. Information til personalet om hvilken læring en elev kan have gavn af og hvordan de kan støtte eleven.
 - Gerne stil spørgsmål ved kontrol. Spørg om der er noget man gerne vil vide. Hast ikke med kontrollen, eller virk irritabel over man kommer og skal have kontrol. Det gør man ikke får spurgt om det relevante. Giv aldrig svaret: “find selv ud af det” hvis man står i en aktuel ekspedition.
 - At alle kollegaer skal være en del af at uddanne eleverne, hvilket vil sige at alle skal stille spørgsmål til eleverne når de får scannet. Problemet er bare når der er travlt, så bliver der slet ikke stillet nogen spørgsmål. Evt. nogle spørgsmålsskemaer ved “scanningspladsen”.
 - Jeg har lavet små vendekort på mit apotek så dem i recepturen kan spørge om emner når jeg får scannet.
 - Der skal stilles spørgsmål indenfor lægemidlet i forbindelse med udlevering. Så man får den øvet og det er ved alle udleveringer
 - Det øvre personale skal involveres mere i hvad uddannelsen handler om
 - Tid til at få afklaret spørgsmål i hverdagen
 - En scanningsstation så medarbejderne ved, at der skal stilles spørgsmål her
- (Se alle svar i bilag 1)

Sammenfatning af problemstilling 2:

Hvilke ønsker har eleverne til daglig uddannelse i skranken?

Det eleverne typisk efterspørger er mere information og flere spørgsmål når de får strejkodekontrolleret det receptmedicin de skal udlevere i skranken. Dog kan man også se at flere elever registrerer at det faglærte personale i forvejen har meget travlt og ofte føler sig presset og at det derfor kan være årsagen til at de nogle gange kan blive glemt eller overset.

Eleverne efterspørger spørgsmål indenfor de emner de skal kunne til eksamen, f.eks. at kunne redegøre for lægemiddelgrupper, virkningsmekanismer, hyppigste bivirkninger mm.

Eleverne kommer med rigtig mange gode forslag til hvordan de udfordres bedre i hverdagen. Mange nævner, at et eller andet hjælpemiddel, enten vendekort eller lignende ved strejkodepladsen, kunne være en hjælp. Både for at minde personalet om at stille spørgsmål, men også så spørgsmålene bliver relevante og målrettede, så de støtter op om det eleven skal kunne til eksamen.

Problemstilling 3

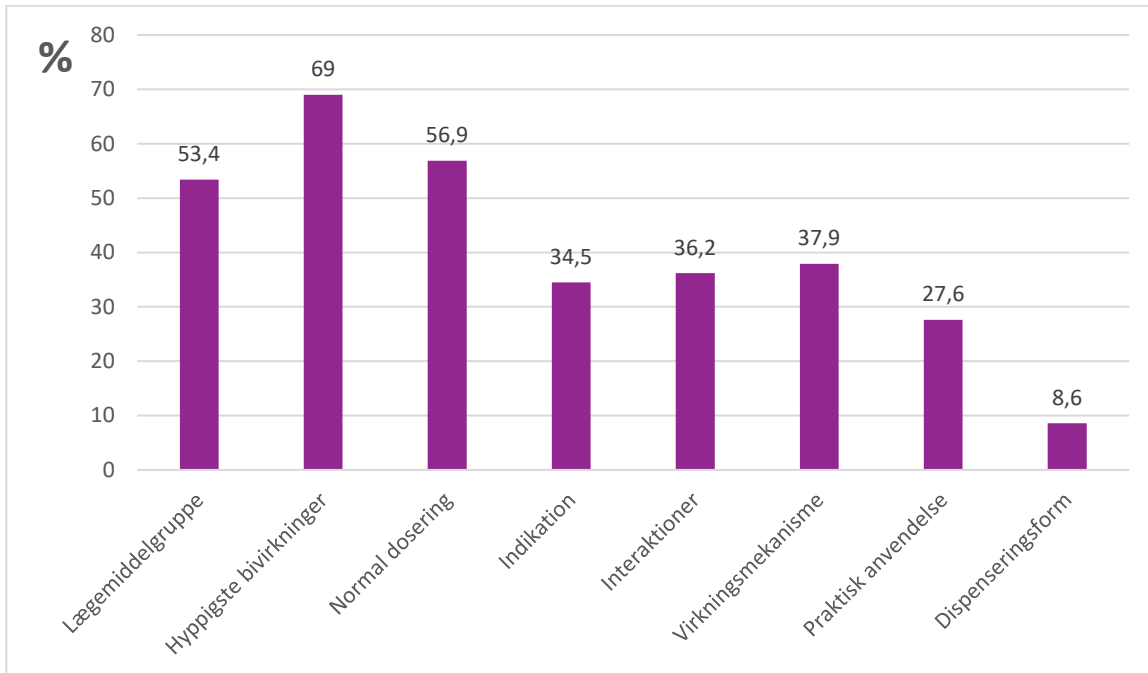
Er de spørgsmål og den information det faglærte personale tilbyder også det eleverne ønsker og efterspørger?

Besvares ud fra spørgsmål 5 i spørgeskemaet til det faglærte personale (se også bilag 2) og sammenholdes med elevers svar på spørgsmål 9 i spørgeskemaet til elever (bilag 1)

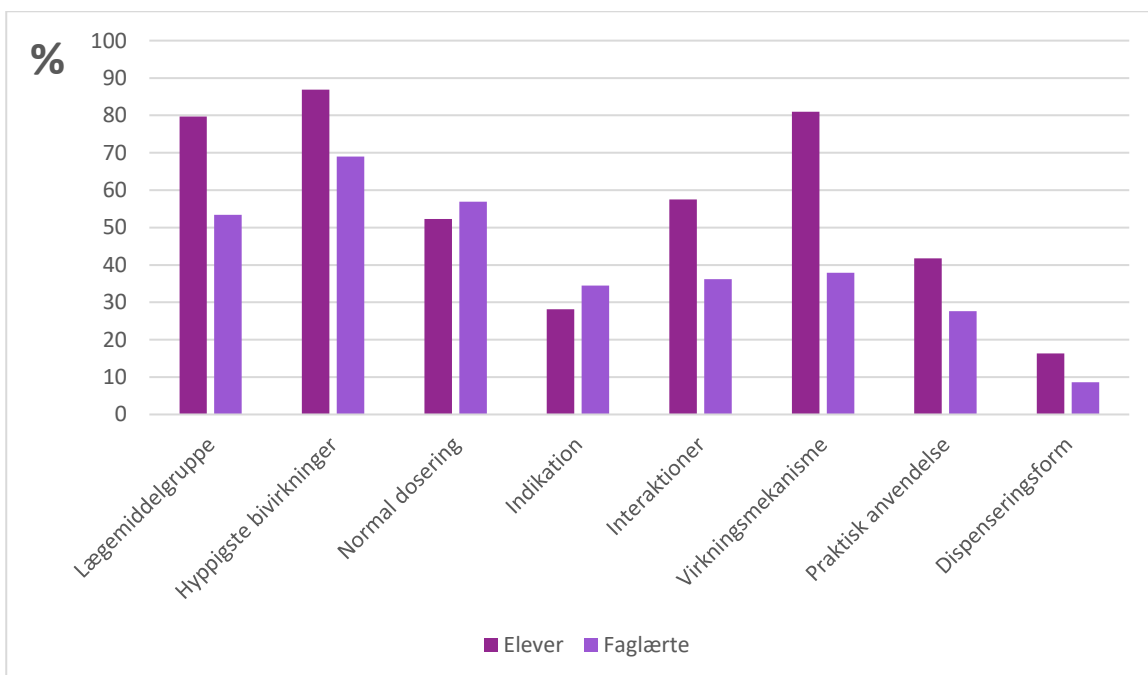
Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

I spørgsmål 5, Når du stiller spørgsmål, hvad omhandler de så oftest?, svarer det faglærte personale følgende (angives i %, se graf)

Sammenholdt med elevernes svar på hvad de ønsker, se graf (angives i %)

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Sammenfatning af problemstilling 3:

Er de spørgsmål og den information det faglærte personale tilbyder også det eleverne ønsker og efterspørger?

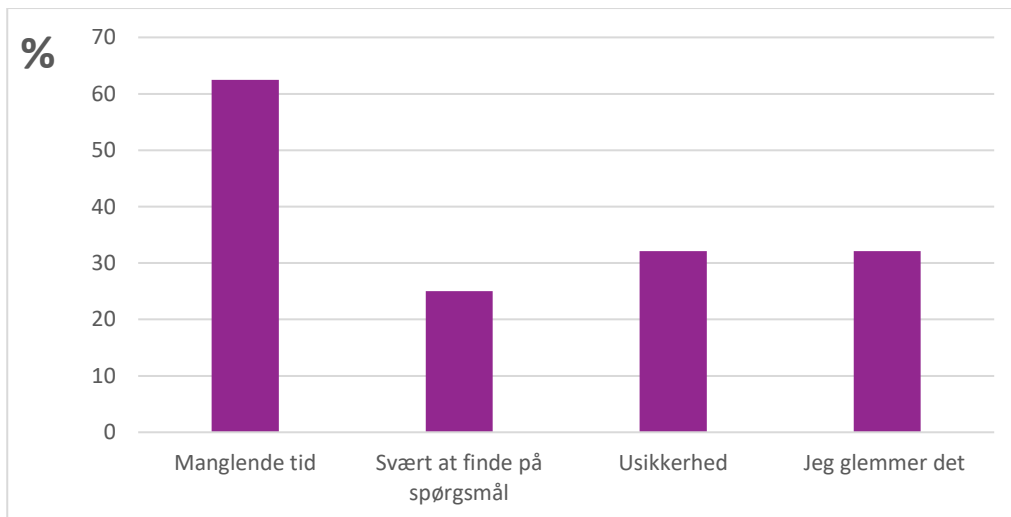
Ud fra elevernes og de faglærtes svar kan man se, at når det faglærte personale tilbyder information eller stiller spørgsmål i forbindelse med stregkodekontrollen, er det nogenlunde de samme områder der vejledes i, som eleverne også ønsker. Dog er efterspørgslen fra eleverne noget større, end den procentdel af det faglærte personale der tilbyder det. De største forskelle ses ved virkningsmekanismer og lægemiddelgrupper. Disse emner er vigtige for eleverne, men her halter det faglærte personale lidt efter.

Problemstilling 4

Hvad kan afholde det faglærte personale i at stille spørgsmål til eleverne i dagligdagen?

Besvares ud fra spørgsmål 6 i spørgeskemaet til det faglærte personale (bilag 2)

I spørgsmål 6, *Når/hvis du ikke stiller spørgsmål, hvad skyldes det så oftest?*, svarer det faglærte personale følgende (se graf)

Derudover nævnes der:

- Eleven er blevet vænnet til bare at skulle have kontrolleret medicin og så hurtigt videre
- Eleven har ikke lært om emnet endnu
- Alt ser fornuftigt ud og jeg stoler 110% på elevens viden i dette tilfælde
- At eleven gentagne gange før har udleveret lægemidlet med tilsvarende spørgsmål
- Jeg er selv i gang med en ekspedition og synes ikke min kunde skal overhøre spørgsmålene (diskretion)
- Gør det meget ofte, men når der er meget travlt spørger jeg ikke
- Hvis jeg selv er usikker, tjekker vi ofte sammen pro.medicin.dk
- Diskretion hvis kontrollen finder sted i skranken.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Sammenfatning af problemstilling 4:

Hvad kan afholde det faglærte personale i at stille spørgsmål til eleverne i dagligdagen?

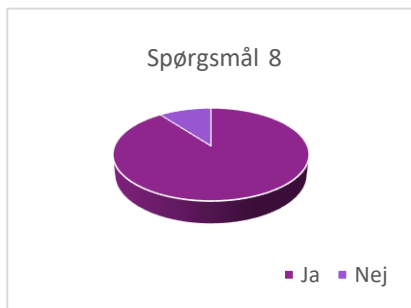
Her kan man tydeligt se, at den primære årsag til at det faglærte personale kan være tilbageholdende med at tilbyde information eller stille spørgsmål til eleven, er følelsen af manglende tid. Dog kan man se at mange faktisk også bliver usikre på deres egen faglighed og ikke vil stille spørgsmål de ikke selv kan besvare samt at det kan være svært at blive ved med at finde på gode spørgsmål. Og så er der de lidt over 30% der bare glemmer det.

Problemstilling 5

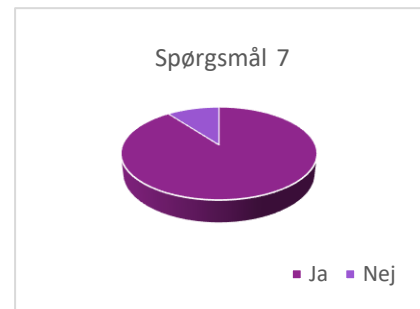
Mangler det faglærte personale værktøjer, der kan lette opgaven for dem eller minde dem om det i dagligdagen

Besvares ved hjælp af spørgsmål 7 og 8 i spørgeskemaet til det faglærte personale (bilag 2)

I spørgsmål 7, *Mangler du værktøjer til brug i dagligdage, som kan hjælpe med at huske at få stillet spørgsmål til eleven vedrørende den medicin de skal udlevere?* svarer 89,7% ja, mens 10,3% svare nej.

Samme billede tegner sig i spørgsmål 8, *Savner du værktøjer til brug i dagligdage, som kan hjælpe med, hvilke spørgsmål der kan stilles til eleven vedrørende den medicin de skal udlevere.* Også her svarer 89,7% ja og kun 10,3% svarer nej.

Sammenfatning af problemstilling 5:

Mangler det faglærte personale værktøjer, der kan lette opgaven for dem eller minde dem om det i dagligdagen

Her ses tydeligt at næsten alle i denne undersøgelse savner værktøjer i dagligdagen, der dels kan huske dem på at få stillet de her vigtige spørgsmål til eleverne, men også noget der kan hjælpe med hvilke spørgsmål der kan stilles.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Konklusion

Efter at have sammenholdt alle mine resultater, har jeg besluttet at udvikle et værktøj der forhåbentlig gør det nemmere for både faglært personale og elever i hverdagen. Elever udtrykker at de ikke altid føler der er tid til dem i hverdagen og det samme mønster ses, når det faglærte personale svarer på hvad der kan afholde dem i at f.eks. stille spørgsmål til eleven i forbindelse med en stregkodekontrol.

Samtidig ønsker det faglærte personale ”hjælp” til at gøre det nemmere i hverdagen. Noget der både kan hjælpe til at huske at få stillet eleven spørgsmål, men også noget der kan tvinge dem til at stille spørgsmål som ellers ikke ville være blevet stillet. Og netop det at få stillet spørgsmål er præcis det eleverne efterspørger.

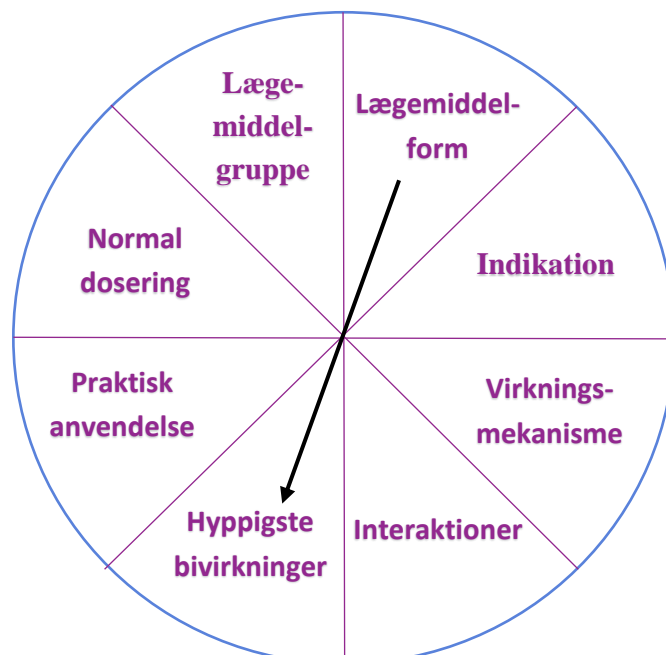
Mit forslag til noget der kan være nyttigt i hverdagen, både for det faglærte personale og for eleverne er et spørgsmålshjul.

Et hjul der indeholder de spørgsmål eleverne efterspørger mest. Hensigten er så at eleven drejer på hjulet ved stregkodekontrollen og svarer på det spørgsmål hjulet viser. Der kan drejes så mange gange tiden tillader og hvis der er mange præparater til kontrol samtidig, vælger den faglærte hvilket præparat der tales ud fra. Dette sikrer at eleven får stillet en masse spørgsmål og den faglærte behøver ikke selv, at skulle blive ved at finde på noget at spørge om, samt at spørgsmålene gerne skulle variere uanset hvilke præferencer, den faglærte måtte have til hvilke spørgsmål der stilles.

Spørgsmålshjulet indeholder følgende spørgsmål:

- Lægemiddelgruppe
- Hyppigste bivirkninger
- Normal dosering
- Virkningsmekanisme
- Lægemiddelform
- Interaktioner
- Praktisk anvendelse
- Indikation

Og ser sådan ud:

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Hvordan kan andre få gavn af resultaterne

Jeg forestiller mig at alle kan bruge dette hjul på den ene eller anden måde i deres hverdag. Hjulet her er hovedsageligt fremstillet til gavn for 3. års elever, med henblik på deres afsluttende eksamen. Det kunne dog meget nemt tilpasses ud fra pensum på 1. og 2. år af uddannelsen, så det forberede eleverne til disse eksamener også.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Bilag 1, Spørgeskema til eleverne

153 svar

1.) Hvilken årgang er du på i uddannelsen?

1. år: 27 = 17,6%

2. år: 53 = 34,6%

3. år: 73 = 47,7%

2) Er du påbegyndt skrankearbejde?

Ja: 151 = 98,7%

Nej: 2 = 1,3%

3) Er ekspedition af recepter en daglig del af dit arbejde?

Ja: 151 = 98,7%

Nej: 2 = 1,3%

4) Føler du dig udfordret i forbindelse med udvikling af din faglighed i din dagligdag på apoteket.? (152 svar)

Ja: 108 = 71,1

Nej: 44 = 28,9%

5) Føler du der er tid og mulighed for altid at stille de spørgsmål du har brug for?

Ja: 72 = 47,1%

Nej: 81 = 52,9%

6) Føler du at det øvrige personale på apoteket tager aktiv del i din uddannelse i hverdagen?

Ja, hele personalet: 13 = 8,5%

Ja, dele af personalet: 57 = 37,3%

Kun få deltager aktivt: 64 = 41,8%

Kun min uddannelsesansvarlig og coach deltager aktivt: 10 = 6,5%

Nej: 9 = 5,9%

7) Modtager du informationer om f.eks. bivirkninger, lægemiddelgruppe, interaktioner mm, i forbindelse med den faglige kontrol af den receptmedicin du skal udlevere selvstændigt i skranken?

Ja, altid: 7 = 4,6%

Ja hvis der er tid: 23 = 15%

Ja, men kun fra dele af personalet: 65 = 42,5%

Kun hvis jeg selv stiller spørgsmål eller udtrykker tvivl: 50 = 32,7%

Nej: 8 = 5,2%

8) Bliver du udfordret med spørgsmål om f.eks. bivirkninger, lægemiddelgruppe, interaktioner mm, i forbindelse med den faglige kontrol af den receptmedicin du skal udlevere selvstændigt i skranken?

Ja, altid: 5 = 3,3%

Ja hvis der er tid: 39 = 25,5%

Ja, men kun at nogle få personer: 91 = 59,5%

Nej: 18 = 11,8%

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

9) Hvilke af følgende emner synes du kunne være relevant at få spørgsmål indenfor, i forbindelse med den faglige kontrol af den receptmedicin du skal udlevere selvstændigt i skranken?

Lægemiddelgruppe: 122 = 79,7%

Hyppigste bivirkninger ved lægemidlet: 133 = 86,9%

Normal dosering: 80 = 52,3%

Indikation: 43 = 28,1%

Interaktioner: 88 = 57,5%

Virkningsmekanisme: 124 = 81%

Praktisk anvendelse: 64 = 41,8%

Dispenseringsform: 25 = 16,3%

10) Har du gode ideer til hvordan du kan udfordres og få udviklet din faglighed i hverdagen?

- Jeg vil gerne mere i skranken. Der er rigtig mange elevopgaver og ved nogle af mine kollegaer virker det til at de regner med at det er det eneste jeg skal -bliver eksempelvis irriteret hvis ikke jeg har tømt deres skraldekurv eller fattet varer frem for nylig
- Mere tid for personalet vil måske give mere motivation for involvering af eleven. Information til personalet om hvilken læring en elev kan have gavn af og hvordan de kan støtte eleven.
- Spørgsmålskort, Quizzer, Vendekort
- Mere formidling af faglige opgave
- Tid til fordybelse i dagligdagen af faglige emner.
- Gerne stil spørgsmål ved kontrol. Spørg om der er noget man gerne vil vide. Hast ikke med kontrollen, eller virk irriteret over man kommer og skal have kontrol. Det gør man ikke får spurgt om det relevante. Giv aldrig svaret: "find selv ud af det" hvis man står i en aktuel ekspedition.
- At alle kollegaer skal være en del af at uddanne eleverne, hvilket vil sige at alle skal stille spørgsmål til eleverne når de får scannet. Problemet er bare når der er travlt, så bliver der slet ikke stillet nogen spørgsmål. Evt. nogle spørgsmålsskemaer ved "scanningspladsen". Men også spørgsmål når det fx ikke er så meget at lave
- Vendekort
- Ja hvis mine kollegaer ikke siger noget, fortæller jeg selv at det er en beta2 antagonist eller dette er en calciumantagonist.
- Generelt bare tid til lidt fordybelse i hverdagen. Jeg lærer ikke ved at slå et præparat op på www.pro.mededicin.dk 10 gange på en dag, men der er ikke tid til at fordybe mig i det. Så skal det gøres i pauser eller vente til studiedagen, som er godt fyldt op. Jeg føler ofte, at elever er billig arbejdskraft, og virkelig kan udnyttes på 2. og 3. år.
- For mig virker det som om mine kollegaer føler sig presset i forhold til alle de målinger der hele tiden er fx ventetid, antal af ekspedition, salg. De vil gerne hjælpe en med kontrol men "tiden" er ikke til meget mere
- Jeg har lavet små vendekort på mit apotek så dem i recepturen kan spørger om emner når jeg får skannet.
- Små vendekort, som bliver brugt når man f.eks. får scannet

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

- Minde personalet om at de skal stille spørgsmål. :-)
- Der skal stilles spørgsmål indenfor lægemidlet i forbindelse med udlevering. Så man får den øvet og det er ved alle udleveringer
- Mere tid til faglig fordybelse med vejledning i skranken.
- Tage vendekort med på arbejde, som jeg selv har lavet til pensum
- Spørgekort etc.?
- Både personale og elev skal deltage skrive i læring. Både i kontroller og efterfølgende opfølgning af lægemiddel og kendskab til dette
Evt. Vendekort eller lignende
- Certificering af apoteker der skal uddanne farmakonomielever (på lige fod med stud.pharm)
Fokus på at det er et KRAV for at kunne have farmakonomielever.
- Se på om nogle apoteker har for mange elever i forhold til hvad der er rimeligt i forhold til deres læring
- Flere spørgsmål, også selvom de uddannede farmakonomer ikke selv kender svaret. Det handler om, at vi får sagt det vi kan og ellers finder ud af, hvad vi skal have læst op på.
- Det øvre personale skal involveres mere i hvad uddannelsen handler om
- Tid til at få afklaret spørgsmål i hverdagen
- Det ville være fedt hvis der var tid til en gange dagligt at lave en opstillet faglig rådgivning (case) som træning til eksamen.
- Vendekort som eleven har lavet, der står svar på bagsiden således at medarbejderen også kender svaret. Ligeledes kan det spørges til rigtig mange ting samt der bliver trænet til eksamen
- Nej, jeg bliver udfordret rigeligt i dagligdagen. En gang imellem føles det som om jeg er til en lille prøveeksamen, hvor visse arbejdskolleger stiller flere meget relevante spørgsmål, og kræver korte og konkrete svar. Der er meget naturligt og normalt, at ikke alle kan tage aktiv del i min uddannelse, men som tredje års elev har jeg opfordret alle mine kollegaer til at stille så mange spørgsmål som muligt (hvis tiden tillader det selvfølgelig) ved kontrol af de lægemidler jeg er i gang med at ekspedere. Jeg synes at det er en god ide at skrive på intranettet om, hvilke faglige emner du vil være stærkere indenfor, så dine kollegaer er opmærksomme på det.
- En skanningsstation så ved medarbejderne at der skal stilles spørgsmål her
- Gem alle recepter, der er "specielle", fx hvis der er ordineret et lægemiddel for en anden indikation end hvad det normalvis ville bruges til, eller hvis en dosering falder uden for sædvanlig terapeutisk dosering. Husk også altid at være OBS på recepter, hvorpå der er ordineret ét eller flere lægemidler, som udgør en udfordring for én rent fagligt. Har man fx svært ved patologien, farmakologien mv. omkring astma, kan man (givet at der er tid) sparre med sin coach og/eller uddannelsesansvarlige omkring emnet, når man står med en sådan recept.

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Bilag 2, Spørgeskema til de faglærte

Besvarelser i alt: 58.

1) Hvilken uddannelse har du?

Farmakonom: 39 = 67,2% Farmaceut: 19 = 32,8%

2) Hvor længe har du været færdigudlært?

1-5 år: 9 = 15,5% 6-10 år: 7 = 12,1%
11-20 år: 25 = 43,1% Mere end 20 år: 17 = 29,3%

3) Er du enten uddannelsesansvarlig eller coach for farmakonomielever?

Ja: 13 = 22,4% Nej: 45 = 77,6%

Når farmakonomielever går til eksamen på 3 år, skal de kunne svare på spørgsmål indenfor lægemiddelgrupperne, både med hensyn til virkning, bivirkninger, dosering og meget andet. Derfor kan det være god træning for den at blive stillet en masse spørgsmål i forbindelse med stregkodekontrollen hos en faglært.

4) Når du stregkodekontrollerer for en elev stiller du så spørgsmål vedrørende den medicin de skal til at udlevere?

Ja Altid: 5 = 8,6% Ja ind i mellem: 28 = 48,3% Ja, hvis der er tid: 16 = 27,6%
Sjældent: 8 = 13,8% Nej, kun hvis eleven selv efterspørger det: 1 = 1,7% Nej aldrig: 0.

5) Når du stiller spørgsmål, hvad omhandler de så oftest? (flere svar)

Lægemiddelgruppe: 31 = 53,4% Indikation: 20 = 34,5% Normal dosering: 33 = 56,9%
Hyppigste bivirkninger: 40 = 69% Interaktioner: 21 = 36,2% virkningsmekanismer: 22 = 37,9%
Praktisk anvendelse: 16 = 27,6% Dispenseringsform: 5 = 8,9%

Andet:

- Om der er nyttige ting de kan fortælle kunden
- Generelle sundhedsråd
- Hvad skal du sige til kunden....
- Egenomsorg, alarmsignaler, alt relevant
- Hvad kan man sælge sammen med
- Mersalg

Farmakonomielever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

- Quizzspørgsmål farmakologi, sygdomslære eller anatomi og fysiologi
- Omsorg for kunden
- Spørger ofte hvad eleven kan sige om lægemidlet.

6) Når/hvis du ikke stiller spørgsmål, hvad skyldes det så oftest? (56 svar)

Manglende tid: 35 = 62,5% Svært at finde på spørgsmål: 14 = 25%

Jeg bliver usikker, og vil ikke stille spørgsmål jeg ikke selv kan besvare: 18 = 32,1 %

Jeg glemmer det: 18 = 32.1%

Andet:

- Eleven er blevet vænnet til bare at skulle have kontrolleret medicin og så hurtigt videre
- Eleven har ikke lært om emnet endnu
- Alt ser fornuftigt ud og jeg stoler 110% på elevens viden i dette tilfælde
- At eleven gentagne gange før har udleveret lægemidlet med tilsvarende spørgsmål
- Jeg er selv i gang med en ekspedition og synes ikke min kunde skal overhøre spørgsmålene (diskretion)
- Gør det meget ofte, men når der er meget travlt spørger jeg ikke
- Hvis jeg selv er usikker, tjekker vi ofte sammen pro.medicin.dk
- Diskretion hvis kontrollen finder sted i skranken.

7) Mangler du værktøjer til brug i dagligdage, som kan hjælpe med at huske at få stillet spørgsmål til eleven vedrørende den medicin de skal udlevere?

Ja: 52 = 89,7%

Nej: 6 = 10,3%

8) Mangler du værktøjer til brug i dagligdage, som kan hjælpe med, hvilke spørgsmål der kan stilles til eleven vedrørende den medicin de skal udlevere?

Ja: 52 = 89,7%

Nej: 6 = 10,3%

Farmakonomelever i første række.

Af Farmakonom Berit Kildegaard, Nykøbing Apotek.

Bilag 3. Spørgsmålshjul

